

[Levinsen.]

at der ogsaa bør vises Lighed nedadtil mod dem, man selv har i sin Tjeneste.

Jeg har allerede nævnt Eksempler paa Landarbejderlønninger, som ikke vidner om nogen særlig Forstaaelse hos Landmændene om, at deres Arbejdere skal leve hæderligt ligesom andre Borgere. Men det er ikke alene i selve Landbrugserhvervet, at saadanne Lønninger betales, det gælder nogenlunde alle de Omraader, hvor Bønderne og Landbrugets Repræsentanter i øvrigt har nogen Indflydelse paa Arbejds lønninger, der trykker de Vilkaarene saa langt ned, at der ikke bliver Mulighed for rimelige Livsvilkaar for de paagældende Arbejdere. Jeg tager som Eksempel de Arbejds lønninger, Landkommunerne byder deres Arbejdere. Her drejer det sig om Arbejde, hvortil de faar store Tilskud fra Automobilskatten, Vej fonden o. s. v., saaledes at de paagældende Kommuner, der lader Arbejde udføre, for slet ikke at tale om de Landmænd, der sidder i Landkommunerne og trykker Lønningerne ned, kun betaler en overmaade ringe Del af disse Arbejds lønninger. Her kunde man jo vente, at man dog havde vist Vilje til at give en rimelig Løn, der kunde bøde noget paa de smaa Lønninger, man giver Arbejderne i Landbruget, men ikke desto mindre byder man ved dette offentlige Arbejde skandaløst lave Lønninger.

Jeg staar her med en Statistik over Daglønningerne i Landkommunerne i Jylland, og af den fremgaar det, at adskillige Landkommuner betaler Daglønninger helt ned paa 3 Kr. om Dagen, hvortil de faar et offentlig Tilskud paa i Nærheden af 50 pCt., for visse Arbejders Vedkommende i Nærheden af 80 pCt., og hvor det altsaa ikke spiller nogen Trille for den paagældende Kommune selv at betale en rimelig Løn. Men man betaler den ikke, man afviser de Krav, der kommer fra Arbejdernes Side om at faa en ordentlig Løn fastsat enten ved Overenskomst eller efter de gældende Overenskomster. Jeg vil fastslaa, at her, hvor det altsaa ikke er Landbrugets daarlige økonomiske Stilling, man kan paaheraabe sig, men hvor den eneste Vekselvirkning, der er mellem Landbruget og Arbejds lønningerne, er den, at det er de Herrer Landmænd, fortrinsvis de Herrer Venstremænd, der sidder som Sogneraadsmlemmer og derfor har den afgørende Indflydelse paa Arbejds lønnen, her trykker man Lønnen for dette Arbejde lige saa langt, i visse Tilfælde endnu længere ned, end man gør i Landbruget.

Her synes jeg, at man har et stærkt Udtryk for, at det ikke er Evnen, der mangler, men at det, der mangler hos disse saa stærkt klagende Landmænd, er Vilje og Hjerte til at betale deres Medmennesker med den Løn, som de kræver sig selv afregnet med. Jeg tror, at de Repræsentanter for Landbruget, der klager saa ofte over Landbrugets daarlige Stilling, skulde tænke lidt over den Stilling, de har stillet deres Arbejdere i, baade dem, der arbejder direkte i Landbruget, og dem, der, som i Kommunernes Tjeneste er afhængige af de Herrer Landmænds Hjertelag og mere eller mindre udviklede, sociale Forstaaelse. Jeg tror, at man først og fremmest skulde lære Landmændene at forstaa, at naar de selv kræver Retfærdighed, maa de ogsaa i al deres Færd vise Retsind og Retfærdighed over for de Arbejdere, hvis Arbejds løn og Levevilkaar de har saa mægtig Indflydelse paa.

Hvis Landbruget vilde begynde at interessere sig en lille Smule for denne Side af Sagen og for de Ting, der her er peget paa, vilde der antagelig ogsaa være adskilligt større Muligheder for at faa os andre til at laane Øre til deres Krav. Vi har jo vanskeligt ved at forstaa, at de Mennesker, der trykker deres Arbejdere ned paa 3 Kr. 50 Øre à 4 Kr. om Dagen i Dagløn, har saa forfærdelig megen Grund til at klage.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Elgaard har Ordet for en kort Bemærkning.

Elgaard: De Betragtninger angaaende Spørgsmaalet om Landbrugets Arbejds kraft og de arbejdsløse unge i Landkommunerne, som jeg fremsatte i min Tale for nogle Dage siden, var, som jeg udtrykkelig gjorde opmærksom paa, baseret paa de mange Tusind Pladsannoncer, som fandtes i Danmarks Presse i September og Oktober, ja, selv i November Maaned.

Naar det ærede Medlem Hr. Levinsen siger, at de unge fra Landkommunerne flygter ikke til Byerne, de drives til Byerne, skal jeg ikke strides med det ærede Medlem om de to Betegnelser for dette Forhold, en Kendsgerning er det, og det ærede Medlem kan faa det konstateret ved Henvendelse til de fleste af vore større Bykommuner netop i disse Dage, at der i Købstad efter Købstad har været en stærkere Tilgang af unge Mennesker end normalt.

Jeg tror ogsaa, at det ærede Medlem Hr. Levinsen kan faa fastslaaet, at man fra